

Warszawa, dnia 21.03.2020r.

Adam Szejnfeld
Senator RP

Jest bardzo wiele rozwiązań, które są konieczne dla ratowania gospodarki, zwłaszcza mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich firm. Niektóre z nich mają znaczenie generalne, inne są bardziej szczegółowe lub odnoszą się do zastosowania jedynie w pewnych sektorach i branżach. Są jednak takie, które mają znaczenie zasadnicze i jako takie powinny być podjęte natychmiast.

W mojej opinii, w tym zakresie podstawowym zadaniem państwa na dzisiaj jest utrzymanie za wszelką cenę płynności przedsiębiorstw. Bez utrzymania bowiem płynności będą bankructwa. Jeśli skutkiem tego zbankrutuje gospodarka, to upadnie i państwo. Nie ma więc wyjścia. Tak dla dobra obywateli, jak i kraju, trzeba ratować przedsiębiorców.

Jak w tym ważnym zakresie można pomóc firmom. Według mnie przede wszystkim poprzez:

1). Zaniechanie należności publicznoprawnych. Natychmiastowe zaprzestanie ściągania z firm środków finansowych, które przedsiębiorcy będą mogli przeznaczyć na utrzymanie prowadzonej działalności gospodarczej oraz podtrzymanie zatrudnienia. Pomocne w tym zakresie będzie zwolnienie przedsiębiorców z danin publicznoprawnych, a więc nie tylko ZUS i podatków dochodowych, lecz także od nieruchomości. Tutaj pamiętać należy także o upłynnieniu środków z VAT zamrażanych dzisiaj przez państwo nawet na 60 dni. Problem tworzy także split payment. Zwroty VAT powinny następować nie dłużej niż po dwóch tygodniach.

2). Stworzenie dostępu do dotacji oraz preferencyjnych pożyczek i kredytów. Stworzenie dostępu do dotacji, a także pożyczek i kredytów na preferencyjnych warunkach jest kwestią kluczową. W tym zakresie należy pilnie wspomóc wszystkie istotne z tego punktu widzenia fundusze pożyczkowe oraz baki, które powinny stać się ogniwami realizacji tego zadania.

3). Współfinansowanie przez państwo wynagrodzeń pracowników. Przejecie, na określonych warunkach, finansowania całości lub części wynagrodzenia pracowników przedsiębiorstw, które nie zaprzestaną działalności, lub jedynie ją zawieszą. Musi to dotyczyć nie tylko pracowników zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, ale także samozatrudnionych oraz pracujących na umowach o dzieło i na umowach zlecenie.

4). Uelastycznienie działalności kredytowej banków. Wynegocjowanie z bankami długich karencji oraz zwiększenia elastyczności w spłatach wcześniej zaciągniętych kredytów, a także udzielanie nowych linii kredytowych ma zasadnicze znaczenie. Służyć temu powinno co najmniej zawieszenie spłaty rat kapitałowych i to nie na kilka tygodni czy miesięcy, ale przynajmniej na najbliższy rok. W tym celu państwo powinno udzielić gwarancji oraz wsparcia także i bankom.

5). Zwiększenie elastyczności prawa pracy. Na cały czas walki ze skutkami epidemii należy zwiększyć elastyczność prawa pracy, co najmniej prawa wewnątrzzakładowego (np. układy zbiorowe pracy), ale także i prawa kodeksowego.

6). Przejęcie przez państwo płatności chorobowego. Państwo powinno bezwzględnie przejąć płacenie chorobowego od 1 dnia niezdolności do pracy pracownika z powodu choroby związanej z epidemią koronawirusa, a nie dopiero od 34. dnia. Hospitalizacja lub kwarantanna natomiast z tego powodu powinna być pokrywana pracownikom w 100%, a nie tak jak teraz tylko w 80%.

7). Przejęcie niektórych należności cywilnoprawnych. W ramach utrzymania płynności finansowej przedsiębiorstw, zwłaszcza tych najmniejszych, należy rozważyć przejęcie finansowania niektórych należności cywilnoprawnych takich, jak opłaty czynszu, rachunki za energię i wodę.

8). Złagodzenie rygorów zamówień publicznych. Prawo zamówień publicznych nie musi być zawieszane na czas walki z epidemią, ponieważ należy zachować transparentność zawieranych umów w celu utrzymania uczciwej konkurencji na rynku. Powinny natomiast być wprowadzone zmiany mające na celu ochronę stron umowy o zamówienie publiczne w przypadku niemożności dotrzymania warunków umów spowodowanych okolicznościami związanymi ze skutkami epidemii.

9). Odbiurokratyzowanie procedur. Dużym problemem dla firm jest nadmierna biurokracja, sprawozdawczość oraz nowe obowiązki. Nikt teraz nie ma na to czasu, a przede wszystkim wystarczającej liczby kompetentnych pracowników. Firmy zewnętrzne natomiast (kancelarie prawne, biura rachunkowe) ograniczają, a nawet zaprzestają działalności. Trzeba więc zawiesić wiele istniejących obowiązków oraz odroczyć wprowadzanie nowych, np. tych dotyczących Pracowniczych Planów Kapitałowych, Pracowniczych Programów Emerytalnych czy Jednolitego Pliku Kontrolnego VAT.

10). Złagodzenie wymogów w zatrudnianiu pracowników, w tym obcokrajowców. Trzeba zmniejszyć rygoryzmy związane zatrudnianiem pracowników krajowych (np. dotyczące badań wstępnych oraz obowiązkowych badań okresowych). Należy pilnie zmienić także przepisy dotyczące zatrudniania obcokrajowców. Ci, którzy są w Polsce powinni mieć możliwość dalszej pracy bez względu na swój status prawny, a ci, którzy chcieliby przyjechać i pracować w naszym kraju powinni i owszem przejść drobiazgowo procedury dotyczące ich zdrowia, ale już te dotyczące zatrudnienia powinny być maksymalnie uproszczone i przyspieszone.

Z poważaniem,

Adam Szejnfeld
Wiceprzewodniczący Komisji Gospodarki
Narodowej i Innowacyjności
Senatu RP

